

Varen met platbodems

VZW Tolerant

Cursus editie 2024

Inhoud

- 1 - Inleiding**
- 2 - Welke platbodems**
- 3 - Romp**
- 4 - Uitrusting**

1 - Inleiding

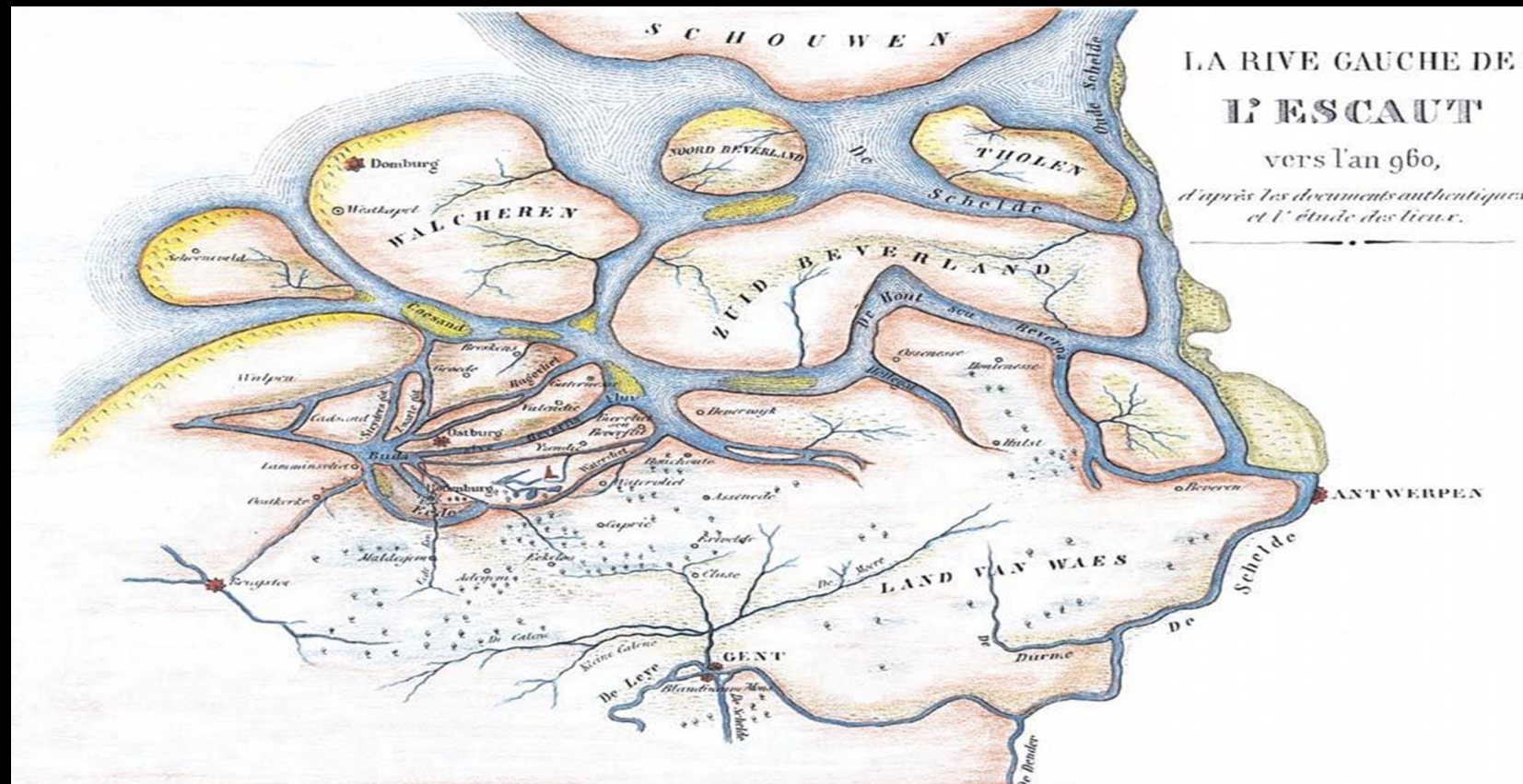
De VZW Tolerant is een varend erfgoed vereniging.

Zij is gevestigd te Rupelmonde

Zij werd opgericht in 1999

Met als doelstelling, het bewaren van de kennis en ervaring met betrekking tot de schepen die gebruikt werden door de leefgemeenschappen die bestonden aan de boorden van de Schelde delta.

2 – Welke platbodems

Meer bepaald, deze uit Oost – en Zeeuws
Vlaanderen

Onze schepen zijn dan ook

Hengsten

En weldra ook een

Heemer

Hier dan onze vloot

PI 77 D'n Bruinen

R 77 Pegasus

Scheldejol Meivis

De Heemer (in aanbouw)

Verdere schepen van de Tolerant vloot

Ivo
Twaalfvoets jol

Anne
Veerboot

Dolfijn II
Hoogaars

Bruikleen MAS

Courlis
Knotsjacht

Bruikleen MAS

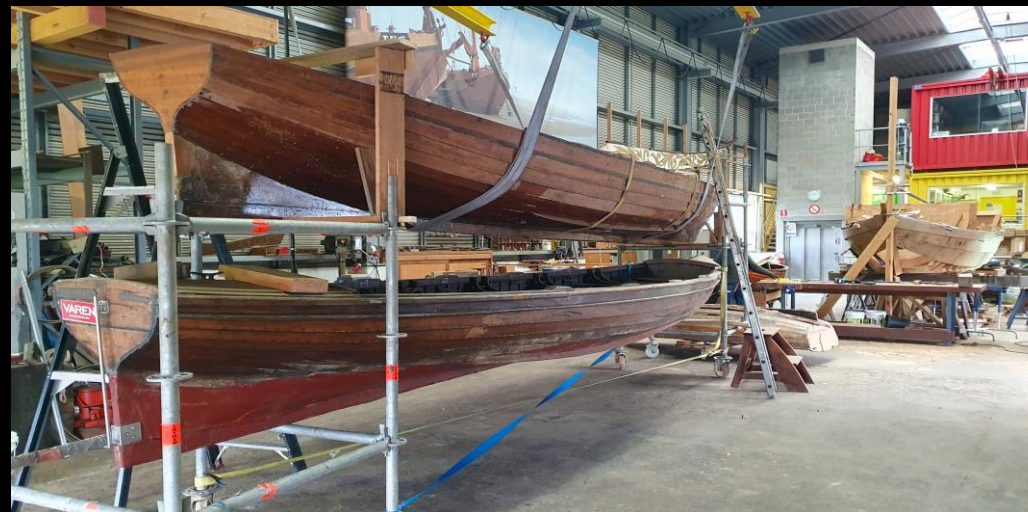
Verdere schepen van de vloot – Restauratie projecten

Joyita
Twaalfvoets jol

Twee
Roeigieken

3 - De Romp

Het Vlak

Het bodem vlak van de Pegasus wordt gelegd

Het vlak van een platbodem is dus plat

Het is opgebouwd uit eikenhouten delen

2" dik en samengevoegd met roestvrij stalen pennen.

Er is dus geen kiel aanwezig.

Hierop komen een aantal liggers.

Dit zijn eiken balken die het geheel samenhouden en versterken

De inhouten

Liggers

Knieën

En oplangers

Zij geven de romp de nodige
sterkte en stijfheid

Spanten

Er zijn slechts twee volledig rondgaande spanten.

Eén op de plaats van de mastbank.

Een tweede ter hoogte van de overloop voor de grootschoot.

Hierop worden de krachten van de tuigage overgebracht op de romp !

De stevens

De achterstevens zal later het roer dragen

De voorstevens sluit het schip vooraan af

De Huid

De huidplanken worden “gebrand” en
In de juiste vorm gebracht.

En daarna op de knieën en spanten aangebracht

De berghouten

De berghouten zijn balken aangebracht tegen de huid en doorverboden met de spanten en de oplangers.

Zij beschermen de huid tegen beschadigingen bij het manoeuvreren en aanmeren.

Bij een hengst loopt er minimaal één vanaf de achtersteven tot ter hoogte van de mastbank.

Een tweede vanaf de mastbank tot aan de voorsteven.

Dit is dan ook een opvallend onderscheid met de hoogaars, waar één enkel berghout van de achternaar de voorsteven loopt

De achtersteven en het roer

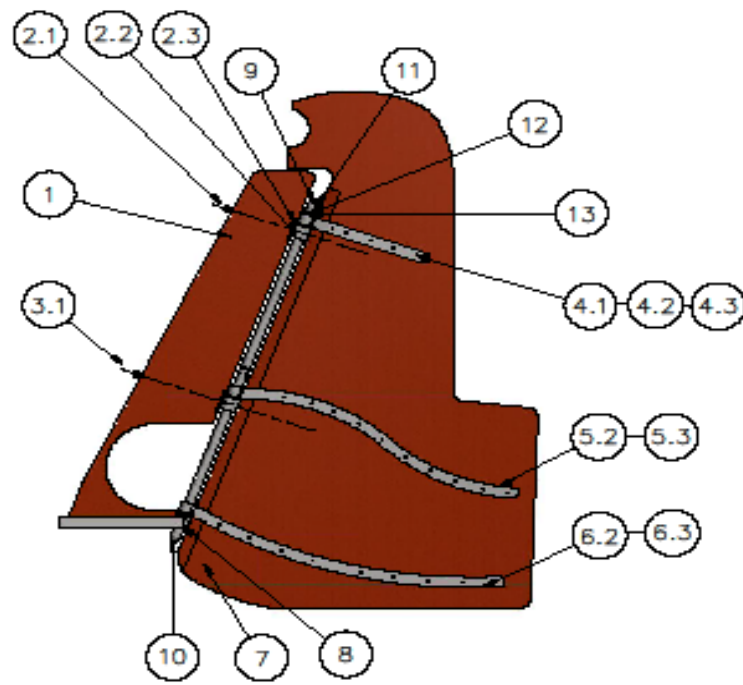
De achtersteven bevat het schroefraam.

Tegen de achtersteven is het roer bevestigd.

Het roer is “ vissend “ opgehangen, d.w.z. het kan door middel van een takel op en neer gelaten worden over een stalen staaf.

Bij normale vaart steekt het roer dus dieper dan de bodem van het schip.

Bij het droogvallen of in zeer ondiep water wordt het roer hierdoor beschermd.

13	4	Rondel	Ertalon	D60x5	
12	1	Rondel	1.4404	D60x5	inox 316L
11	1	Spie	1.4404	65x35x8	inox 316L
10	1	As.Onderkant	1.4404	D40x500	inox 316L
9	1	As.bovenkant	1.4404	D40x500	inox 316L
8.1	1	U-Profiel	1.4404	100x50x500	inox 316L
7	1	Roerblad	Eik		
6.3	1	Vingerling.onder.SB	1.4404	1300x50x6	inox 316L
6.2	1	Vingerling.onder.BB	1.4404	1300x50x6	inox 316L
5.3	1	Vingerling.midden.SB	1.4404	1200x50x6	inox 316L
5.2	1	Vingerling.midden.BB	1.4404	1200x50x6	inox 316L
4.3	1	Vingerling.boven.SB	1.4404	500x50x6	inox 316L
4.2	1	Vingerling.boven.BB	1.4404	500x50x6	inox 316L
4.1	1	Bus	1.4404	D60x55	inox 316L
3.1	1	Trekstang.345	1.4404	D30x350	inox 316L
2.3	2	vierkant	1.4404	100x100x10	inox 316L
2.2	2	Geleidingsbus	1.4404	D70x60	inox 316L
2.1	1	Trekstang.260	1.4404	D30x265	inox 316L
1	1	Balk	Eik		
Pos.	Aant.	Benaming	Materiaal	Ruwe afm.	Opm./Norm

Revisie	Datum	Afg. tel. 1502768-1 Nominale maten in mm				
Rev1	15/10	van	0,5	6	30	120
Rev2	27/11	t.e.m.	6	30	120	400
Rev3		n(112)	±0,05	±0,1	±0,15	±0,2
Rev4						
Rev0						
gecontr.						

Ophanging Roer

DATUM:2015	NAAM:Vidts.P/Arcay.S	School:	1/20
TOLERANT		Pegagus	Tek.nr. 00
		A3	

De mastkoker en de knecht

De mast is strijkbaar. D.w.z. dat hij kan neergelaten worden bvb. voor de winterberging.

De voet van de mast zit dan ook gevangen tussen de mastkaken. Dit zijn twee zware balken die onderaan op het vlak steunen en stevig tegen de mastbank zijn bevestigd.

Halverwege de mastkaken zit een horizontale balk met een aantal pennen, dit is de knecht en dient voor het beleggen van de vallen van de zeilen.

Op de foto onderaan zien we hoe dit werkt. De mast wordt op het achterdek ondersteunt door de schaar.

Rondhouten

Het voornaamste rondhout is de mast

Onderaan is hij vierkant, daar waar hij gevat wordt tussen de mastkaken.

De mast is mooi rond afgewerkt en versmalt lichtjes tot bovenaan.

Daar is hij dan afgewerkt met de hommer, een achtkantige verdikking.

Op de hommer steunt een zware ring, de hommerband, waaraan de verstaging vastzit.

Daarboven zit nog de zaling, een uithouder met een blokje voor de vlaggenlijn meestal zit hierbovenop ook nog de VHF antenne.

Het uiteinde is afgewerkt met de trommelstok , een kegelvormige tuit meestal vervaardigd uit koper.

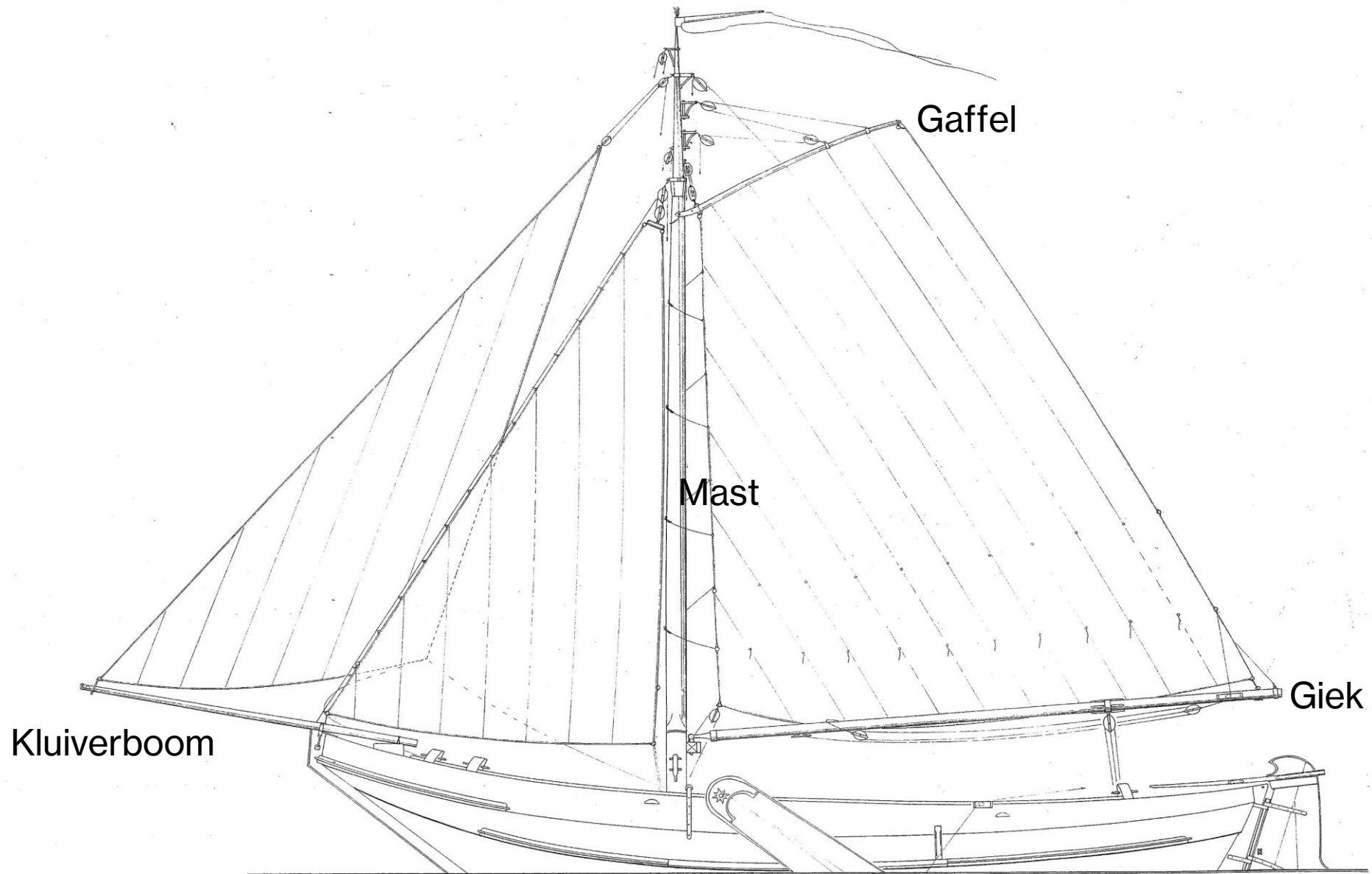
Helemaal bovenaan zit dan de vleugel met daaraan het windvaantje.

De giek is een rondhout dat d.m.v. een haak “ de lummel “ genaamd, scharnierend bevestigd is aan de knecht. De giek is de uithouder van het grootzeil.

Bovenaan het grootzeil zit de gaffel. Deze steunt met zijn klauw tegen de mast.

Een rakband voorkomt dat hij loskomt van de mast.

Heelmaal vooraan over de voorsteven kan de kluiverboom neergelaten of uitgeschoven worden. De kluiverboom is de uithouder van het kluiverzeil.

BLAD 6

ZEILPLAN HENGST „PEGASUS“
Sch. 1,25

Oct. 1988, Dec. 2007

1/18 1074

